17.Stary cmentarz katolicki

18 ZESPÓŁ DAWNEGO BROWARU SPANA i BRAULIŃSKIEGO zbudowany przed 1868 r. Przy browarze znajdował się pierwszy teatr w Piotrkowie, wybudowany przez Andrzeja i Franciszka Spanów, otwarty 29 XII 1868 r. działał do 1910 r.

18.Zespół browaru Spana i Braulińskiego

19 KOŚCIÓŁ PW. ŚW. JACKA i ŚW. DOROTY, (gotycki, barokizowany) budowany w I poł. XV wieku. Dawniej kościół klasztorny oo. Dominikanów (likwidacja w 1864 r.). Według tradycji klasztor fundowany przez Kazimierza Wielkiego. Od roku 1922 drugi po Farze kościół parafialny w Piotrkowie.

21.Kościół ewangelicko-augsburski

20 DAWNE KOLEGIUM OO. PIJARÓW. Budowla barokowa z początków XVIII wieku. Po przejęciu przez władze pruskie w roku 1793 przebudowany na więzienie, które mieściło się tutaj do 2005 r.

21 KOŚCIÓŁ EWANGELICKO-AUGSBURSKI (barok). Pierwotnie kościół klasztoru oo. Pijarów. Budowany w latach 1689-1718, opuszczony po pożarze we wrześniu 1786 r. Zakupiony przez władze pruskie w roku 1793 i przeznaczony dla powstającej wtedy parafii protestanckiej.

22.Rynek Trybunalski

22 ZESPÓŁ KAMIENICZEK MIESZCZAŃSKICH przy Rynku Trybunalskim - nr 1, 2, 3, 7,8, 9, 10 i 12. Budowane w końcu XVI, w XVII i XVIII wieku. Przebudowane po pożarach w 1786 i 1835 roku.

23 ZESPÓŁ DAWNEGO KLASZTORU SS. DOMINIKANEK. Barokowy kościół pw. Matki Boskiej Śnieżnej budowany po 1627 r. z fundacji Katarzyny Warszyckiej. W XVIII wieku klasztor przybudowany do XV-wiecznych murów miejskich. Po roku 1882 przebudowany wg projektu Feliksa Nowickiego. Obok fragment murów miejskich budowanych w II poł. XIV i pocz. XV wieku.

23.Zespół klasztoru ss. Dominikanek

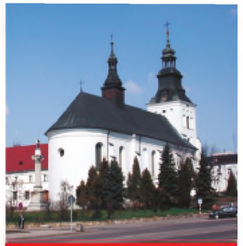

24.Sanktuarium Matki Bożej Piotrkowskiej

24 SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ PIOTRKOWSKIEJ. Wczesnobarokowy zespół klasztorny oo. Bernardynów, kościół pw. Matki Bożej Anielskiej. Klasztor ufundowany przez rodzinę Starczewskich, budowany w latach 1640-43.

25 BUDYNEK SĄDU (neoklasycyzm) budowany w latach 1905-1909 według projektu Feliksa Nowickiego. Od roku 1975 do 1978 siedziba Urzędu Wojewódzkiego.

25.Budynek sądu

26 PRAWOSŁAWNA CERKIEW KATEDRALNA PW. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH budowana w latach 1844-48 wg projektu Antoniego Gołońskiego. Rozbudowana w latach 1868-70 według projektu Iwana W.Strôma.

27 WILLA "WANDA" dom mieszkalny budowany według projektu Feliksa Nowickiego w latach 1904-05. Jedyny w Piotrkowie budynek w stylu secesji.

W latach 1915-16 siedziba Komendy Legionów Polskich. W okresie II wojny siedziba żandarmerii niemieckiej. Od roku 1945 w posiadaniu Wojska Polskiego.

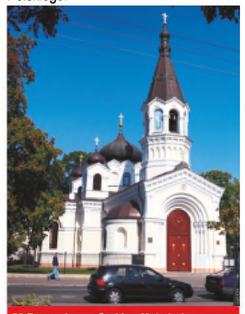

26.Prawosławna Cerkiew Katedralna

28 BUDYNEK TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI DLA CHRZEŚCIJAN zbudowany w 1899 r. według projektu Feliksa Nowickiego. Obecnie siedziba Pogotowia Opiekuńczego.

29 BUDYNEK ODDZIAŁU BANKU PAŃSTWA ROSYJSKIEGO. Zbudowany w roku 1870. Obecnie placówka służby zdrowia.

30 ZAMEK JAXÓW-BYKOWSKICH W BYKACH. Wzniesiony w XV lub XVI wieku zamek obronny, przebudowany ok. 1604 r. na pałac. Odrestaurowany po II wojnie światowej. Obecnie siedziba Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Przylegający do zamku park jest miejscem dorocznych wystaw rolniczych.

30.Zamek Jaxsów-Bykowskich

31 PARK MIEJSKI IM. KS JÓZEFA PONIATOWSKIEGO. Założony w roku 1916 według projektu Józefa Skrobanka. W roku 1927 powiększony o ogród botaniczny. Posiada cechy włoskich i francuskich ogrodów geometrycznych. Podzielony na tzw. "gabinety roślinne". Występuje tu ponad 40 gatunków drzew i krzewów, w tym rzadkie okazy drzew korkowego i cierniowego oraz krzewy magnolii. W części centralnej staw z wodotryskiem. Na terenie parku zlokalizowany jest kort tenisowy i ogródek jordanowski, a w sezonie jesienno-zimowym sztuczne lodowisko.

31.Park Miejski im. Ks. J.Poniatowskiego

32 MANUFAKTURA PIOTRKOWSKA. Budowana od roku 1893. Uruchomiona w styczniu 1896 r. przez spółkę: Frumkin, Schlosberg, Wyszewański, która wybudowała również osiedle przemysłu włókienniczego na Bugaju. W roku 1911 wykupiona przez łódzką spółkę "Poznański, Silberstein i Ska", która dobudowuje istniejący do dzisiaj, czterokondygnacyjny budynek przędzalni wełny. W okresie II wojny światowej Niemcy organizują tu produkcję części samolotowych oraz warsztaty stolarskie, produkujące baraki drewniane dla potrzeb wojska. Po wojnie Manufaktura zostaje przekształcona w Zakłady Przemysłu Bawełnianego "Sigmatex".

32.Manufaktura Piotrkowska

Michał Rawita-Witanowski badacz dziejów Piotrkowa, organizator PTK i Muzeum

Widok kościoła farnego, rycina Antoniego Tomaszewskiego z 1865 r.

Rynek przed pożarem miasta w 1786 r. anonimowy rysunek ok. 1800 r. (w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej)

Ratusz miejski - do roku 1792 siedziba Trybunału Koronnego

PIOTRKÓW TRYBUNALSKI

Miasto królewskie, w którym od XIII wieku odbywały się zjazdy rycerstwa, zjazdy generalne szlachty polskiej, synody duchownych, obrady sejmowe i sesje Trybunału Koronnego, pierwszego w Europie Najwyższego Sądu dawnej Rzeczypospolitej (1578-1793). Tu rozpoczynali swoje rządy, obierani władcami na sejmach elekcyjnych potomkowie Władysława Jagiełły, który w 1404 r. potwierdził wszystkie dawne przywileje Piotrkowa i zapewnił miastu królewską opiekę.

Akt ponowienia prawa miejskiego Piotrkowa wydany 8 czerwca 1404 r. przez króla Władysława Jagiełłę - najstarszy z zachowanych przywilejów miasta. (zbiory Arch. PAU w Krakowie)

W Piotrkowie pierwsze hołdy władcom Rzeczypospolitej składali wielcy mistrzowie Zakonu Krzyżackiego. Tutaj w 1493 r. narodził się polski parlamentaryzm i demokracja. Piotrków był wówczas drugą polityczną stolicą królestwa.

Piotrków to miasto wielu kultur, w którym podziwiać można wspaniałe zabytki architektury i sztuki sakralnej.

Najstarszy widok Piotrkowa - miedzioryt wg. rys. Eryka Dahlbergha z 1657 r. (Samuel Puffendorf „De rebus Carolo Gustavo Suecie Regis gestis..." 1696 r.

Piotrków Trybunalski - stare miasto

Wśród budowli godnych polecenia znajdują się m.in. kościoły katolickie, cerkiew prawosławna, kościół ewangelicko-augsburski i synagoga.

Piotrków Trybunalski, liczący 79 tys. mieszkańców, położony jest w centrum Polski na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych w odległości 140 km od Warszawy, 150 km od Katowic, 100 km od Kielc i 45 km od Łodzi, przy linii kolei warszawsko-wiedeńskiej. Wyjątkowy klimat nadaje miastu piękna architektura Starówki z wąskimi uliczkami i pozostałościami murów obronnych.

Odcisk pieczęci większej miasta Piotrkowa z roku 1674 (zbiory Muzeum)

1.Dworzec kolei warszawsko-wiedeńskiej na starej widokówce

Tekst: Marcin Gąsior; Foto: Jacek Sykowski, Dariusz Śmigielski, arch. Urzędu Miasta, Muzeum. Opracowanie: Paweł Małkiewicz, Marta Jasik. © UM. 12-2011

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ www.cit.piotrkow.pl
ul.Zamurowa 11 - tel. (+48) 44 732 60 50, (+48) 44 732 60 49
czynne: maj - wrzesień: poniedziałek - sobota 9:30-17:30, niedziela 10-15;
październik - kwiecień: poniedziałek - piątek 8-16, sobota, niedziela: nieczynne

MUZEUM www.muzeumpiotrkow.pl
pl.Zamkowy 4 - tel.: (+48) 44 646 52 72, (+48) 44 646 43 55; czynne: wtorek, piątek - 10-17, środa, czwartek, niedziela - 10-15, sobota - 10-16, w poniedziałki i dni poświąteczne nieczynne

AEROKLUB ZIEMI PIOTRKOWSKIEJ (STREFA ZRZUTU) www.azp.com.pl (www.pete.pl)
ul.Przemysłowa 48 - tel. (+48) 44 647 74 73

OŚRODEK DZIAŁAŃ ARTYSTYCZNYCH www.odaart.pl
ul.Dąbrowskiego 5 - tel.: (+48) 44 733 93 88; ul.Sieradzka 8 - tel.: (+48) 44 649 52 64
czynne: wtorek-sobota 11-18, niedziela i święta 14-18

MIEJSKI OŚRODEK KULTURY www.mok.piotrkow.pl
Al.3 Maja 12 - tel. (+48) 44 732 52 37, (+48) 44 732 52 49

OŚRODEK SPORTU i REKREACJI www.orispt.pl
KRYTE PŁYWALNIE ul.Belzacka 106 - tel.: (+48) 44 732 68 17; ul.Próchnika 8/12 - tel.: (+48) 44 732 37 34
KORTY TENISOWE ul.Belzacka 108/110 - tel. (+48) 44 732 70 86

PTTK o/im. M.RAWITY-WITANOWSKIEGO www.pttkpiotrkow.nonprofit.pl
pl. Czarnieckiego 10 - tel. (+48) 44 732 36 63